

Kuopion kaupunki
Strateginen maankäyttö 12.03.2024
Arttu Matilainen

Asianro 1984/10.02.02/2023

Lausunnot ja muistutukset vastineineen

Kaupunginhallitus hyväksyi 23.10.2023 Vt 5 – Humalajoki osayleiskaavaluonnoksen jatkotoimenpiteitä varten ja nähtäville asetettavaksi sekä oikeutti pyytämään tarvittavat lausunnot.

Osayleiskaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta tiedotettiin kuulutuksella 31.10.2023 ja luonnosaineisto oli MRL 65 §:n mukaisesti nähtävillä 1.11 - 1.12.2023. Yleisötilaisuus järjestettiin Vehmasmäen koululla 16.11.2023. Osayleiskaavaluonnoksesta saatiin 2 lausuntoa ja 3 muistutusta:

[Strategisen maankäytön vastineet ovat kunkin lausunnon yhteydessä kursivilla, sinisellä tekstillä.](#)

LAUSUNNOT

Alueellinen vastuumuseo, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Kuopion kaupunki on asettanut nähtäville otsikon mukaisen kaavan valmisteluaineiston. Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo on osallistunut kaavan viranomaisneuvotteluun 27.11.2023.

Yleiskaavan muutoksella mahdollistetaan valtatie 5:n parantamiseen tähtäävän tiesuunnitelman hyväksyminen tekemällä muutoksia Kuopion etelärajalla oleviin tielinjauksiin. Tiehanke parantaa valtatie liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta. Kaavassa osoitetaan myös melumallinnukseen perustuva melualue, alueen luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja arkeologiset arvot sekä tarkennetaan rakennuspaikkoja koskevia merkintöjä. Voimassa oleva Etelä-Kuopion yleiskaava on vuodelta 1994.

Pohjois-Savon alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Kaavaluonnoksen osalta kaavaselostuksessa kulttuuriympäristön käsittelyä tulee selkeyttää. Nyt sitä on käsitelty luvussa 2.6 Ympäristön tila. Luonnonympäristö on saanut oman lukunsa 2.7 ja museo toteaaakin, että kulttuuriympäristöä on selkeintä käsitellä samalla tavalla omana lukunaan, jonka alalukuina ovat rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä maisemat. Myös maisemat kuuluvat osaksi kulttuuriympäristöä ja tätä koskeva alaluku on syytä siirtää luonnonympäristöstä osaksi kulttuuriympäristöä. Sekä rakennettu että arkeologian osalta kaavaselostukseen tulee lisätä selkeät kohdeluettelot ja lyhyet kohdekuvaukset ja kohteiden sijaintia osoittava karttakuva. Arkeologiset kohteet on esitettävä muinaisjäännösrekisterin mukaisten kohdenimien, rekisteritunnusten ja aluerajausten mukaisesti.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoja on inventoitu vuonna 2023 (Humalajoen osayleiskaava-alueen rakennusinventointi).

Suunnittelualueella sijaitsee muun muassa vanhoja pihapiirejä, joiden päärakennukset on korvattu

Kuopion kaupunki

Strateginen maankäyttö 12.03.2024

Arttu Matilainen

Asianro 1984/10.02.02/2023

uudemmissa 1900-luvun loppupuolella. Vanhimmat asuinrakennuksista ovat peräisin 1920-luvulta. Alueella sijaitsee myös 1800-luvulta peräisin oleva alkuperäiseltä rakennuspaikalta siirretty asuinrakennus. Alueen vanhemmissa pihapiireissä sijaitsee vanhoja talousrakennuksia.

Osayleiskaavaluonnoksessa ei esitetä rakennussuojelukohteita. Selvityksessä ei olla arvotettu rakennuksia erikseen, mutta kohdekuvauksista käy ilmi, että osaan suunnittelualueen vanhimmasta rakennuskannasta on toteutettu erinäisiä alkuperäisestä poikkeavia muutoksia. Alkuperäisempinä säilyneet kohteet ovat inventoinnin mukaan huonokuntoisia.

Pohjois-Savon alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaluonnokseen rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologinen kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelta ei tunnettu ennestään arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Kaava-alueelle on tehty arkeologinen inventointi syksyllä 2023 (Maanala Oy. Kuopio. Humalajoen alueen arkeologinen inventointi 2023). Siinä havaittuja kohteita ei ole vielä osoitettu kaavaluonnoksessa. Inventointiraportti ja paikkatietoaineistot on toimitettu alueelliselle vastuumuseolle marraskuun alussa 2023 ja inventoija on ollut asianmukaisesti yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon ennen töiden aloittamista. Museo toteaa, että inventointi ja raportointi vastaavat kaavan selvitystarpeisiin eikä sillä ole huomautettavaa tai täydennyspyyntöjä inventointiaineistoon. Raportti on edennetty Museovirastoon arkistointia ja julkaisua varten. Suunnittelualueelta havaittiin inventoinnissa seuraavat kohteet:

- Keskitalo (rekisteritunnus 1000049479) kalkkiuuni ja -louhos, kiinteä muinaisjäänös
- Kainuuntie, Humalajoentie (rekisteritunnus 1000049491), historiallisen valtatielinjan osa, muu kulttuuriperintökohde
- Nuottaniementie (rekisteritunnus 1000049509), historiallinen paikallistie, muu kohde

Kohteet on viety muinaisjäänösrekisteriin marraskuussa 2023. Kaavassa tulee huomioida sm- aluemerkillä ja asianmukaisella kaavamääräyksellä Keskitalon kiinteä muinaisjäänös sekä s- aluemerkillä ja vastaavalla kaavamääräyksellä Kainuuntie, Humalajoentie muu kulttuuriperintökohde.

Nuottaniementie on luonteeltaan muu kohde, joten sitä ei tarvitse huomioida kaavassa.

Pohjois-Savon alueellisella vastuumuseolla ei ole muuta huomautettavaa kaavan valmisteluaineistoon.

Strategisen maankäytön vastine:

Kaavaehdotuksen selostukseen on muokattu luku 2.6 Kulttuuriympäristöksi, jonka alalukuina löytyvät mm. 2.6.2 Rakennettu kulttuuriympäristö, 2.6.3 Arkeologinen kulttuuriperintö ja 2.6.4 Maisemarakenne ja maisemakuva. Kohdeluettelot, kohdekuvaukset ja kartta kohteiden sijainnista on lisätty kaavaselostukseen.

Ehdotusvaiheen kaavakarttaan ja -merkintöihin on lisätty muinaismuistoalueet suojelumerkinnöin.

Kuopion kaupunki

Strateginen maankäyttö

Arttu Matilainen

12.03.2024

Asianro 1984/10.02.02/2023

Fingrid Oyj

Yleiskaava-alueelle sijoittuu Fingridin 110 kV voimajohto Huutokoski-Iloharju. Sitä varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 50 metriä leveälle johtoalueelle. Johtoalue muodostuu 30 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusalueita rajaavat rakennusrajat ulottuvat nykyisin 15 metrin päähän voimajohdon keskilinjasta. Vanhoissa voimajohdoissa kuten tässä rakennusrajoitusalue on kapeampi kuin johtoalue. Fingridillä on pitkän aikavälin tavoitteena päivittää voimajohtojen rakennusrajat reunavyöhykkeiden ulkoreunaan siten, että rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta.

Kaavoituksessa on lähtökohtaisesti suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana käytetään johtoalueen kokonaisleveyttä eikä voimajohtoalueelle osoiteta rakennusaloja. Näin varmistetaan sähköturvallisuuden näkökulmasta, että rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riittävä etäisyys.

Osayleiskaavalla mahdollistetaan valtatie 5 parantaminen tiesuunnitelman mukaisesti. Tässä osayleiskaavaa koskevassa lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin liikenneväylien teknisiin ratkaisuihin, vaan niistä pitää pyytää Fingridistä risteämälausunto. Fingridissä on parhaillaan tekeillä risteämälausunto tiesuunnitelma.

Osayleiskaavan materiaalista meillä ei huomautettavaa.

Strategisen maankäytön vastine:

Johtolinjan alueelle on merkitty kaavakarttaan ja -merkintöihin 50 metriä leveä suojavyöhyke. Suojavyöhyke mainitaan ehdotusvaiheen kaavaselostuksen luvussa 2.9 Yhdyskuntatekniikka.

Kuopion kaupunki
Strateginen maankäyttö 12.03.2024
Arttu Matilainen

Asianro 1984/10.02.02/2023

MUISTUTUKSET

yhdistykset, yritykset ja yksityishenkilöt

Yksityishenkilö A

Vt 5 - Humalajoki osayleiskaavan luonnokseen on piirretty liikenteen meluvyöhykkeet Im -1 ja Im-2. Meluvyöhykkeen Im-2 raja halkaisee omistamani pienen kiinteistön (297-435-10-6) keskeltä. Tontilla on n. v. -29 rakennettu (nyt jo huonokuntoinen) aikaisemmin ukkini rakentama talo, joka ei ole ollut vakituksessa asuinkäytössä vuodesta 1978.

Kiinteistön käytön kannalta kaavaluonnoksen meluvyöhykemarkintä on kohtuuton, jos sillä kielletään tontille loma-asuntorakentaminen. Meluvyöhykemarkinnat kaikkiaan vaikuttavat epäloogisilta, jos kerran pysyvän asuinrakennuksen saa sijoittaa "kovemman" liikennemelun alueelle, kuin loma-asunnon, jossa kuitenkin jo käyttötarkoituksen mukaisestikin oleillaan vain ajoittain. Tontilla oleva huonokuntoinen asuinrakennus on mahdollisesti tarkoitus korvata lomarakennuksella. Mielestäni tontin tulevan käytön kannalta sille pitäisi olla mahdollista sijoittaa vaihtoehtoisesti joko asuinrakennus (niin kuin kaavamerkintä osoittaa) tai loma-asuinrakennus.

Strategisen maankäytön vastine:

Meluvyöhykkeet perustuvat ELY-keskuksen tiesuunnitelman yhteydessä laadittuun meluselvitykseen. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista määrittelee, millaiset melutasojen ohjearvot tulee olla vakituisen asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä rakennuspaikoilla. Kaavakartan melurajausmerkinnät perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Mieliä ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.

Kuopion kaupunki

Strateginen maankäyttö

Arttu Matilainen

12.03.2024

Asianro 1984/10.02.02/2023

Yksityishenkilö B

- Kaavaselostuksen s. 10, kartta 5:n tiedot puutteelliset. Karttaan ei ole merkitty kaikkia ympärivuotisia asuntoja.

TEIDEN NIMISTÖ JA KULKUREITIT

Nykyinen Humalajoki -niminen tie on nimenä harhaanjohtava. Tielle on annettu joen nimi.

Nimi viittaa alueeseen Vehmasmäessä. Kuitenkin suurin osa joilla on Humalajoki -osoite, asuu

Sotkanniemen kylän puolella (4 taloutta Sotkanniemessä, 1 Vehmasmäessä).

Yleensä tietä neuvottaessa/ annettaessa ajohjeita, joutuu aina antamaan tarkempia reittiohjeita.

Sotketaan yleisesti Humalajoentiehen. Humalajoki paikan nimi on myös Leppävuiran kunnan puolella.

Ainakin kerran on sattunut tapaus, jossa hälytysajoneuvo ei ole löytänyt perille, oudon tien nimen vuoksi.

Ehdotetaan seuraavaa:

Annetaan nykyiselle Humalajoki nimelle uusi nimi, esim. Karkkoharjuntie. (tie kulkee Karkkovuoren ja Karkkoharjun vierestä kohti Karkkoniemeä.) Nimestä on jo tehty varaus Kuopion kaupungin tekniseen virastoon. Nimenmuutos asiassa olette tarvittaessa yhteydessä ely-keskukseen.

Jätetään kuitenkin Humalajoki -nimi yksityistieksi jäävälle osuudelle. Tien varressa Eemilän kotimuseo.

Kartasta ei käy ilmi mitkä osat jäävät yksityistieksi ja miten kulku pelto- ja metsätiloille järjestetään.

Kulku tiluksille: jätetään jo olemassa olevia teitä yksityistieksi. Näin pääsy pelloille ja metsätiluksille säilyy entisenä. Alueelle ei tarvita erillistä pyöräilytieta. Nykyinen vanha 5-tie on riittävä.

HUMALALAHDEN ALUEELLE VESIJETILLÄ AJOKIELTO-/RAJOITUSALUE

Viereiselle alueelle, Sotkan kalastuskunnan alueelle Humalahden selälle, ollaan hakemassa

vesijetillä ajokieltoa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Vesijetillä ajelusta aiheutuu erityisen

huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Perustelut: vesijetillä ajelu on jatkuvaa ja häiritsevää sulan veden aikaan. Melu kuuluu ranta-asukkaiden sisätiloihin (n. 0,5 km säteellä). Toistuvana harjoitustoimintana, tulisi siltä lisäksi edellyttää ympäristönsuojelulain 118 §:n tarkoittaman meluilmoituksen tekemistä: esim.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140527#L12P118>

Pakokaasut leviävät kauas ranta-alueelle.

RAKENNUSPAIKOISTA

Alueella on jo riittävästi omakotitaloasutusta. Jo oleva asutus aiheuttaa häiriötä ja vaikuttaa negatiivisesti asuinympäristöön.

Jo myönnetty rakennusluvat tulisi perua.

Alueen ranta-alueet on jo rakennettu täyteen. Vapaita rantautumispaikkoja ei juurikaan ole.

Säilytetään alueita rakentamattomana. Maa-alueet eivät ole uusiutuvia, maa-alueen määrä on rajallinen.

Uudet rakennuspaikat ovat ristiriidassa alueen luontoarvojen kanssa.

Hiljalan tilalle varatulle rakennuspaikalle ei ole tarvetta.

Kuopion kasvusuunta voisi olla vaihteeksi ylös. Ei levitetä kaupunkimaista, lähiönomaista asutusta

maaseudulle. Kuopiossa on tällä hetkellä tarjolla n. 200 kpl omakotitaloja myytävänä (etuovi.com)

Rakennuspaikkojen luominen ja kaavoittaminen ei saa olla itsetarkoitus eikä uusille rakennuspaikoille näin ollen ole perusteita.

Kuopion kaupunki

Strateginen maankäyttö

Arttu Matilainen

12.03.2024

Asianro 1984/10.02.02/2023

YLEISET KULKUNEUVOT

Paikallisbussilla nro 74 ei pääse aamulla keskustasta kylälle, eikä kaikilla vuoroilla iltapäivällä kylältä keskustaan. Liikennöinti on suunniteltu vain koululaisia varten, ei muita asukkaita varten. Ilmeisesti liikennöinti "siirtoajona" on kannattavampaa. Viikonloppuisin bussit (kaukoliikenne) ei kulje. Ei edes 5-tien varrelta ole mahdollisuutta nousta-, jäädä pois bussista.

YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Liikennemelu moottoritiltä kuuluu n. 2 km:n päähän, tuulen suunnasta riippuen. Meluvalli tarpeen alkamaan Kuopion puolelta jatkuen Leppävirran suuntaan.

Ei uusia moottorikelkkareittejä alueelle.

Ei uutta eikä lisää katuvalaistusta. Valosaastetta on jo nyt alueella liikaa. Nuottaniementien varrella on häiritsevän paljon epäsiisteyttä. Alueelle on varastoitu erilaisia työkoneita ja ajoneuvoja.

Lisäksi alueelle on läjitetty/varastoitu suuret määrät erilaista maa-ainesta. Tällainen varastointi kuuluu alueelle, joka on kaavoitettu teollisuudelle. Lisäksi kyseisen kiinteistön pihalla käytetään pimeään vuodenaikaan kenttävalaistusta, joka häiritsee naapureita merkittävästi.

Strategisen maankäytön vastine:

Luonnosvaiheen kaavaselostuksen sivulla 10 ollut kuva 5 näyttää alueen omakotitalot. Kuvasta puuttuvat asuintalot ovat olleet rakennusrekisterissä muulla nimikkeellä kuin omakotitalo. Kyseessä on havainnollinen kuva, eikä sillä ole vaikutusta kaavaratkaisuun.

Yleiskaavatasolla ei ohjata teiden nimeämistä. Yksityisteitä ole tarpeen merkitä yleiskaavakarttaan, joten niitä ei ole siihen merkitty. Vanhat tieyhteydet soveltuvat jalankulun ja pyöräilyn käyttöön vähäisten liikennemäärien takia, alueelle ei ole osoitettu erillistä jalankulun ja pyöräilyn väylää.

Yleiskaavassa ei ole mahdollista osoittaa alueita, joilla rajoitetaan vesistön virkistyskäyttöä. Häiriökäyttäytyminen vesistöillä ei ole yleiskaavatasolla ratkaistava asia.

Olevat rakennuspaikat ja arvokkaat luontoalueet on osoitettu kaavaluonnoksessa. Kaavaehdotuksessa ei osoiteta yhtään uutta rakennuspaikkaa.

Julkisen liikenteen kulkemista ei voida ohjata yleiskaavatasolla.

Meluselvityksen perusteella jo olevat asuinrakennuspaikat eivät ole melualueella. Meluvallin rakentamista ei ole tarpeen osoittaa yleiskaavassa. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu moottorikelkkareittejä.

Yleiskaavatasolla ei oteta kantaa alueen katuvalaistukseen. Kaavaselostuksen luvussa 2.7.6 Ympäristön häiriötekijät on huomioitu ihmistoiminnan seurauksena aiheutunut suunnittelualueen roskaantuminen.

Mielipiteen vaikutuksesta kaavaluonnoksessa osoitettu uusi rantarakennuspaikka poistetaan kaavaehdotuksesta. Muilta osin mielipide ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.

Kuopion kaupunki
Strateginen maankäyttö 12.03.2024
Arttu Matilainen

Asianro 1984/10.02.02/2023

Yksityishenkilö C

Olisiko mahdollista merkitä peltoalueet yleiskaavaan merkinnällä M eli maa- ja metsätalousalue? Nyt peltoalueet ovat merkinnällä MT eli maa- ja metsätalousalue, peltoalue. Tulevaisuudessa MT-merkintä rajoittaa mahdollista kuivan maan rakentamista maankäyttömääräyksensä takia, jos viljelytoiminta päättyy?

Strategisen maankäytön vastine:

Yleiskaavassa osoitetaan alueet nykyisen käyttötarkoituksen mukaan. Peltoalueet ovat nykyisellään viljelykäytössä, joten yleiskaavamerkinnän tulee noudattaa vallitsevaa asiointilaa. Lisäksi MT-merkinnällä pyritään säilyttämään maiseman kannalta keskeisiä peltoalueita vapaina rakentamiselta. Mieliä ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.